

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

ที่ประ ранรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๖)

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ (เพิ่มหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖/๑ มาตรา ๒๕๖/๓ มาตรา ๒๕๖/๔ มาตรา ๒๕๖/๕ มาตรา ๒๕๖/๖ มาตรา ๒๕๖/๗ มาตรา ๒๕๖/๘ มาตรา ๒๕๖/๙ มาตรา ๒๕๖/๑๐ มาตรา ๒๕๖/๑๑ มาตรา ๒๕๖/๑๒ มาตรา ๒๕๖/๑๓ มาตรา ๒๕๖/๑๔ และมาตรา ๒๕๖/๑๕)

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้ประกาศและมีผลใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง แต่บทบัญญัติหลายมาตราอย่างไม่สอดคล้องกับหลักประชาธิปไตยและบริบทของสังคม ในด้านต่าง ๆ ทั้งในเรื่องของการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กระบวนการการได้มาซึ่งองค์กรต่าง ๆ ในสถาบันทางการเมือง การตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจขององค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารประเทศ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสภาพปัจจุหา ดังกล่าวอาจนำมาซึ่งความเข้าใจหรือความคิดเห็นไม่ตรงกันที่จะส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม รวมทั้ง อาจส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ เพื่อให้มีการแก้ไขสภาพปัจจุหา ที่เกิดขึ้นดังกล่าว ควรที่จะได้มีการศึกษาบทวนรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดให้เกิดความชัดเจนและ เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแบบแผนให้การดำเนินการด้านต่าง ๆ ในการแก้ไขปรับปรุงให้ประเทศมีเสถียรภาพและ ความมั่นคง รวมทั้งให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ได้ เนื่องด้วยบทบัญญัติเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีการกำหนดเงื่อนไขและขั้นตอนในการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ที่ค่อนข้างยุ่งยาก อันอาจเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพื่อให้บรรลุตามเจตนา มณ์ดังกล่าว สมควรที่จะแก้ไขบทบัญญัติตามมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติม รัฐธรรมนูญเป็นไปโดยเหมาะสมและไม่ยุ่งยากดังเช่นบทบัญญัติปัจจุบัน รวมทั้งสมควรที่จะได้มีบทบัญญัติ ว่าด้วยการจัดทำรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นองค์กร ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งจะได้เปิดโอกาสและสร้างพื้นที่การมีส่วนร่วมทางการเมืองจากทุกภาคส่วนเพื่อจัดทำ ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนที่จะมี ความเป็นประชาธิปไตยมากยิ่งขึ้นและแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นการเปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำและร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม โดยการรับฟังความคิดเห็นและ การอภิปรายประชาชนติ จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

ที่ประisanรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)

พุทธศักราช

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ ให้กระทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ถูตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะรัฐมนตรี หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาพผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอภูมาย

(๒) ถูตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมต่อรัฐสภา และให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ

(๓) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการ ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนั้น ไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภา

(๔) การพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา โดยการออกเสียงในวาระที่สองนี้ ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ แต่ในกรณีที่เป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ประชาชนเป็นผู้เสนอต้องเปิดโอกาสให้ผู้แทนของประชาชนที่เข้าชื่อกันได้แสดงความคิดเห็นด้วย

(๕) เมื่อการพิจารณาหาระที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดนี้แล้วให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

(๖) การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สามขั้นสุดท้าย ให้ใช้วีธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไม่น้อยกว่าสามในห้า ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

(๗) เมื่อมีการลงมติเห็นชอบตาม (๖) แล้ว ให้ร้อวีสิบห้าวัน แล้วจึงนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำความในมาตรา ๘๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๘) ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ หมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้าม ของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ หรือเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่หรืออำนาจของศาลหรือองค์กรอิสระ หรือเรื่องที่ทำให้ศาลหรือองค์กรอิสระไม่อาจปฏิบัติตามหน้าที่หรืออำนาจได้ ก่อนดำเนินการตาม (๗) ให้จัดให้มีการออกเสียงประชามติตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ถ้าผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบ ด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ดำเนินการตาม (๗) ต่อไป

(๙) ก่อนนายกรัฐมนตรีนิ่มความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไยตาม (๗) สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภารวมกัน มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบ ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา หรือของทั้งสองสภาร่วมกัน แล้วแต่กรณี มีสิทธิเข้าชี้อัน เสนอความเห็นต่อประธานแห่งสภาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี ว่าร่างรัฐธรรมนูญ ตาม (๗) ขัดต่ oma ๒๕๕ หรือมีลักษณะตาม (๘) และให้ประธานแห่งสภาที่ได้รับเรื่องดังกล่าวส่งความเห็น ไปยังศาลรัฐธรรมนูญ และให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง ในระหว่างการพิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ นายกรัฐมนตรีจะนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าว ขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไยมีได้"

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดย สภาฯ ร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖/๑ ถึงมาตรา ๒๕๖/๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

"หมวด ๑๕/๑

การจัดทำรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยสภาฯ ร่างรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๕๖/๑ ให้มีสภาฯ ร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวนสองร้อยคน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชน

มาตรา ๒๕๖/๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก สภาฯ ร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบรูณ์ในวันเลือกตั้ง

(๓) มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือเป็นบุคคลที่เกิดในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง หรือเคยศึกษาในสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปีการศึกษา หรือเคยรับราชการหรือ ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หรือเคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี เป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าห้าปี

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เขียนขาน

มาตรา ๒๕๖/๓ บุคคลผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑

(๑) เป็นบุคคลซึ่งมีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๘) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๕) (๑๖) (๑๗) หรือ (๑๙)

(๒) เป็นข้าราชการการเมือง

(๓) เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี

มาตรา ๒๕๖/๔ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งมาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ใช้วิธีการออกเสียงโดยตรงและลับ โดยให้แต่ละเขตการเลือกตั้งมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้เขตละหนึ่งคน การกำหนดจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี และการแบ่งเขตให้ดำเนินการตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้จำนวนราษฎรทั้งประเทศตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในปีสุดท้าย ก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง เฉลี่ยด้วยจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสองร้อยคน จำนวนที่ได้รับให้อือว่า เป็นจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๒) จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคนตาม (๑) ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน โดยให้อือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

(๓) จังหวัดใดมีราษฎรเกินจำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน ให้มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนทุกจำนวนราษฎรที่ถึงเกณฑ์จำนวนราษฎรต่อสมาชิกหนึ่งคน

(๔) เมื่อได้จำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญของแต่ละจังหวัดตาม (๒) และ (๓) แล้ว ถ้าจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญยังไม่ครบสองร้อยคน จังหวัดใดมีเศษที่เหลือจากการคำนวณตาม (๓) มากที่สุด ให้จังหวัดนั้นมีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน และให้เพิ่มสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวิธีการดังกล่าวแก่จังหวัดที่มีเศษที่เหลือจากการคำนวณนั้นในลำดับรองลงมาตามลำดับจนครบจำนวนสองร้อยคน

(๕) จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้เกินหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้งเท่าจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่พึงมี โดยต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ดีดต่อกันและต้องจัดให้มีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตใกล้เคียงกัน

มาตรา ๒๕๖/๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๕๖/๑ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่มีเหตุแห่งการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ตามหมวดนี้

การกำหนดวันเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องกำหนดให้เป็นวันเดียวกันทั่วราชอาณาจักร

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการแนะนำตัวผู้สมัครอย่างเท่าเทียมกัน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

ให้ผู้ที่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้หนึ่งคน และจะลงคะแนนเลือกผู้สมัครผู้ใดหรือจะลงคะแนนไม่เลือกผู้ใดเลยก็ได้ ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ มาใช้บังคับ กับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ที่ประธานรัฐสภาเห็นชอบให้เชญชวน

อาจกำหนดให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโนม

เมื่อได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรับรองผลการเลือกตั้งให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันเลือกตั้ง โดยให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับจนครบตามจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่พึงมีในแต่ละจังหวัดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีส่งให้ประธานรัฐสภาพายในห้าวันนับแต่วันที่ประกาศรับรองผลการเลือกตั้งแล้วให้ประธานรัฐสภาพรากยื่นบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕๖/๖ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เริ่มตั้งแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลง เมื่อ

(๑) สภาร่างรัฐธรรมนูญสิ้นสุดตามมาตรา ๒๕๖/๑๔

(๒) ตาย

(๓) ลาออกจาก

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๕๖/๒ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๕๖/๓

เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลง เพราะเหตุอื่นใด นอกจากที่ถึงคราวออกตาม (๑) ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเท่าที่มีอยู่ และให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแทนตำแหน่งที่ว่างภายใต้สิบห้าวันนับแต่วันที่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลง เว้นแต่สภาร่างรัฐธรรมนูญจะเหลือเวลาในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการเลือกตั้งก็ได้

มาตรา ๒๕๖/๗ สภาร่างรัฐธรรมนูญมีประธานสภานคนหนึ่งและรองประธานสภานคนหนึ่ง หรือสองคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกแห่งสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมติของสภาร่างรัฐธรรมนูญ และให้ประธานรัฐสภาพเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจดำเนินกิจการของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตามหมวดนี้ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจตามที่ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญมอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญในกรณีที่ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่มีอยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

กรณีประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่มีอยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และไม่มีรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญปฏิบัติหน้าที่แทนตามวรรคสอง ให้ที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเลือกสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมในคราวนั้น เพื่อดำเนินการประชุมต่อไปได้

มาตรา ๒๕๖/๘ เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่นของประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๒๕๖/๙ สภาร่างรัฐธรรมนูญต้องจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาสองร้อยสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก ซึ่งต้องจัดให้มีขึ้นไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันที่มีสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบ

ที่ประชานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

ของจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมด แล้วให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ส่วนที่เหลือโดยเร็ว

การที่อายุของสภापู้แทนราษฎรสิ้นสุดลงหรือมีการยุบสภा�ปู้แทนราษฎรไม่เป็นเหตุกระทบกระเทือน ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญตามวาระหนึ่ง

ในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ของประชาชนทั่วไป และประชาชนในทุกจังหวัดอย่างทั่วถึง โดยให้สภาร่างรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดให้มีการเผยแพร่เนื้อหาสาระและความคืบหน้าในการร่างรัฐธรรมนูญแก้ไข เพิ่มเติมผ่านสื่อมวลชนและเว็บไซต์แสดงความคิดเห็นต่าง ๆ

ในระหว่างการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญแจ้งให้คณะกรรมการและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความคิดเห็น หรือมีข้อเสนอแนะอื่นใดในการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และภายใต้ กำหนดเวลาที่สภาร่างรัฐธรรมนูญกำหนด

การจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๒ พระมหากษัตริย์ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จะกระทำมีได้

กรณีที่รัฐสภาอนุมัติฉะนี้ว่าร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมมีลักษณะตามวาระห้า ให้ร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป

มาตรา ๒๕๖/๑๐ การพิจารณาและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม การประชุม การลงมติ การแต่งตั้งกรรมการและการดำเนินการของกรรมการ การรักษา紀錄เบียบและความเรียบร้อย และกิจการ อื่นเพื่อดำเนินการตามหมวดนี้ ให้นำข้อบังคับการประชุมรัฐสภามาใช้บังคับโดยอนุโลม

การแต่งตั้งกรรมการที่ทำหน้าที่ยกร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ แก้ไขเพิ่มเติมให้สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ สำหรับกรรมการอื่นอาจแต่งตั้ง จากบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ โดยให้พิจารณาถึงความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ ในการทำหน้าที่และมีจำนวนกรรมการตามความจำเป็น

ให้นำความในมาตรา ๑๒๐ มาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕ มาใช้บังคับกับการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ และการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕๖/๑๑ เมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จแล้วให้นำเสนอ ต่อรัฐสภา

ให้รัฐสภาพิจารณาเพื่ออภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทั้งฉบับ แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม โดยไม่มีการลงมติ

เมื่อรัฐสภาพอภิปรายแสดงความคิดเห็นต่อร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามวาระสองเรื่องสิ้นแล้ว ให้ประธานรัฐสภาพานร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมส่งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อจัดให้มีการออกเสียง ประชามติตามมาตรา ๒๕๖/๑๒

มาตรา ๒๕๖/๑๒ ในการออกเสียงประชามติ ให้ประธานรัฐสภาพางร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ดังกล่าวไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รัฐสภาพรับประชุมเพื่ออภิปรายแสดงความคิดเห็น ต่อร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่สภาร่างรัฐธรรมนูญเสนอเสร็จสิ้นตามมาตรา ๒๕๖/๑๑ เพื่อให้คณะกรรมการ

ที่ประชานรัฐสภาเห็นชอบให้เขียนชวน

การเลือกตั้งดำเนินการจัดให้มีการออกเสียงประชามติของประชาชนว่าจะเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือไม่

หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องจัดให้มีการเผยแพร่เนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้ประชาชนรับทราบเป็นการทั่วไปผ่านช่องทางต่าง ๆ และให้นำเทคโนโลยีการสื่อสารมาสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกในการเผยแพร่ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสิทธิและความเสมอภาคในการแสดงความคิดเห็นกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมภายใต้กรอบของกฎหมาย

เมื่อการออกเสียงประชามติเสร็จสิ้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียงประชามติให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันออกเสียงประชามติ หากคณะกรรมการออกเสียงประชามติเห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้ดำเนินการตามมาตรา ๒๕๖/๑๓ ต่อไป แต่หากคณะกรรมการออกเสียงประชามติไม่เห็นชอบกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมหรือผู้มีสิทธิออกเสียงมาออกเสียงลงคะแนนไม่ถึงกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให;r่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นเป็นอันตกไป และให้แจ้งผลการออกเสียงประชามติให้ประชานรัฐสภาและประชานสภาพร่างรัฐธรรมนูญทราบโดยเร็ว

มาตรา ๒๕๖/๑๓ เมื่อผลการออกเสียงประชามติเห็นชอบด้วยกับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้ประชานรัฐสภาพนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำความในมาตรา ๔๙วรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ประชานรัฐสภาพเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการ

มาตรา ๒๕๖/๑๔ สภาฯร่างรัฐธรรมนูญสืบสุดลงในกรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) สภาฯร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนสมาชิกเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง
- (๒) สภาฯร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๒๕๖/๙ วรคหนึ่ง
- (๓) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตกไปตามมาตรา ๒๕๖/๙ วรคหก หรือมาตรา ๒๕๖/๑๒ วรคสี่

(๔) เมื่อร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมได้ประกาศใช้บังคับแล้ว

ในกรณีที่สภาฯร่างรัฐธรรมนูญสืบสุดลงตาม (๒) ให้ดำเนินการจัดให้มีสมาชิกสภาฯร่างรัฐธรรมนูญขึ้นใหม่ตามหมวดนี้ภายใต้เงื่อนไขวันนับแต่วันสืบสุดระยะเวลาตามมาตรา ๒๕๖/๙ วรคหนึ่ง ทั้งนี้ บุคคลซึ่งเคยเป็นสมาชิกสภาฯร่างรัฐธรรมนูญชุดเดิมจะเป็นสมาชิกสภาฯร่างรัฐธรรมนูญอีกไม่ได้

มาตรา ๒๕๖/๑๕ ในกรณีร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่จัดทำขึ้นตามหมวดนี้ตกไป คณะกรรมการรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาพผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภาพ มีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาพมีติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามหมวดนี้อีกได้ การออกเสียงลงคะแนนให้ความเห็นชอบของรัฐสภาพต้องได้เสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของห้องสองสภาพ ทั้งนี้ บุคคลผู้ที่เคยเป็นสมาชิกสภาพร่างรัฐธรรมนูญจะเป็นสมาชิกสภาพร่างรัฐธรรมนูญอีกไม่ได้

เมื่อรัฐสภาพมีติอย่างหนึ่งอย่างใดตามวรคหนึ่งแล้ว จะมีการเสนอญัตติตามวรคหนึ่งอีกมิได้ เว้นแต่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปครั้งใหม่แล้ว

ที่ประชานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

มาตรา ๕ ในวาระเริ่มแรก ให้ตราพระราชบัญญัติกำหนดให้มีการรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๕๖/๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ภายใต้เงื่อนไขและเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๖/๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

ที่ประ ранรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..)
พุทธศักราช

๑. กำหนดชื่อเรียกของรัฐธรรมนูญว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช (มาตรา ๑)

๒. กำหนดวันมีผลใช้บังคับของรัฐธรรมนูญให้นับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ และวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญและให้ใช้ความใหม่แทน (มาตรา ๓) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๓.๑ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องมาจากคณะกรรมการรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร หรือจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นคนตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอภูมายิ่ง

๓.๒ ญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมต้องเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมและให้รัฐสภาพิจารณาเป็นสามวาระ (เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับอยู่)

๓.๓ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่หนึ่งขึ้นรับหลักการให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการแก้ไขเพิ่มเติมนี้ไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

๓.๔ การพิจารณาในวาระที่สองขึ้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมด้วย

๓.๕ เมื่อการพิจารณาหารือที่สองเสร็จสิ้นแล้ว ให้รอไว้สิบหัววัน เมื่อพ้นกำหนดนั้นแล้ว ให้รัฐสภาพิจารณาในวาระที่สามต่อไป

๓.๖ การออกเสียงลงคะแนนในวาระที่สาม ขั้นสุดท้าย ให้ใช้วิธีเรียกชื่อและลงคะแนนโดยเปิดเผย และต้องมีคะแนนเสียงเห็นชอบด้วยในการที่จะให้ออกใช้เป็นรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา

๓.๗ เมื่อการลงมติได้เป็นไปตามที่กล่าวแล้ว ให้รอไว้สิบหัววัน แล้วจึงนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย และให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม (ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่ใช้บังคับในปัจจุบัน)

๓.๘ กำหนดให้มีการทำประชามติหากร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไปแก้ไขในหลักการที่สำคัญของรัฐธรรมนูญ กล่าวคือ คงหลักการมาตรา ๒๕๖ (๙) ปัจจุบันไว้

๓.๙ ก่อนนายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ให้สิทธิแก่ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกทั้งสองสภาร่วมกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้า ของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภารือของทั้งสองสภาร่วมกัน และแต่กรณี เข้าชื่อกันเสนอความเห็นต่อประธานแห่งสถาที่ตนเป็นสมาชิกหรือประธานรัฐสภา ว่าร่างรัฐธรรมนูญขัดต่อกำกota ๒๕๕

ที่ประชานรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

หรือมีลักษณะตามมาตรา ๒๕๖ (๔) ได้ ระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญยกเว้นต้องนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวขึ้นทูลเกล้าฯ มิได้

๔. เพิ่มความเป็นหมวด ๑๕/๑ การจัดทำรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยสภาร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๖/๑ ถึงมาตรา ๒๕๖/๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๔.๑ ให้มีสภาร่างรัฐธรรมนูญ ทำหน้าที่จัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ตามหมวดนี้ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๒๐๐ คน ซึ่งมากจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน (มาตรา ๒๕๖/๑)

๔.๒ กำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เช่น ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง (มาตรา ๒๕๖/๒)

๔.๓ กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ โดยนำลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรในมาตรา ๙๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) (๑๔) (๑๕) และ (๑๖) มาใช้บังคับ และต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕๖/๓)

๔.๔ กำหนดให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งจากการเลือกตั้ง โดยมีการแบ่งเขต เลือกตั้งในแต่ละจังหวัด และกำหนดจำนวนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในแต่ละจังหวัดที่จะมีได้โดยให้คิด คำนวณจากจำนวนราษฎรในแต่ละจังหวัด (มาตรา ๒๕๖/๔)

๔.๕ กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่มีเหตุแห่งการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ ให้ใช้การออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ เช่นเดียวกับการเลือกตั้ง สมาชิกสภาพผู้แทนราษฎร ส่วนคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญให้นำมาตรา ๙๕ และมาตรา ๙๖ ของรัฐธรรมนูญมาใช้บังคับ (มาตรา ๒๕๖/๕)

๔.๖ กำหนดเหตุของการสืบสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกรณีตำแหน่งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญว่างลง สภาร่างรัฐธรรมนูญจะมีองค์ประกอบอย่างไรและจะมีการเลือกตั้งใหม่หรือไม่ (มาตรา ๒๕๖/๖)

๔.๗ กำหนดให้มีตำแหน่งประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญคนหนึ่งหรือสองคนซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกำหนดหน้าที่และการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๖/๗)

๔.๘ กำหนดเงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนของประธานและรองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และกรรมการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้ง ให้ทำเป็นพระราชบัญญัติ (มาตรา ๒๕๖/๘)

๔.๙ กำหนดให้สภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมสภาพร่างรัฐธรรมนูญครั้งแรก กรณีครบวาระ ของสภาพผู้แทนราษฎรหรือยุบสภาพไม่กระทบการทำหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญ กำหนดเรื่องการรับฟัง ความคิดเห็นของประชาชนต้องทำในทุกจังหวัดอย่างทั่วถึง และกำหนดห้ามมิให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ

ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ..) พุทธศักราช

ที่ประisanรัฐสภาเห็นชอบให้เชิญชวน

แก้ไขเพิ่มเติมที่มีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหมวด ๑ และหมวด ๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หากฝ่ายนิติบัญญัติทำให้ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมนั้นตกไป (มาตรา ๒๕๖/๙)

๔.๑๐ ให้นำข้อบังคับการประชุมรัฐสภา รวมถึงเรื่ององค์ประชุมตามมาตรา ๑๒๐ เรื่องเอกสารธิร์ดามมาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕ มาใช้กับการพิจารณาและจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมของสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๖/๑๐)

๔.๑๑ กำหนดขั้นตอนภายหลังเมื่อสภาร่างรัฐธรรมนูญจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จสิ้น ให้เสนอต่อรัฐสภา เพื่อวิปารายแสดงความคิดเห็นโดยไม่มีการลงมติ แล้วให้ประisanรัฐสภาส่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติ (มาตรา ๒๕๖/๑๑)

๔.๑๒ กำหนดกระบวนการก่อนออกเสียงประชามติและหลังการออกเสียงประชามติ รวมทั้งการกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทำการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมไว้ในมาตรา ๒๕๖/๑๒

๔.๑๓ กำหนดขั้นตอนการนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมที่ผ่านประชามติขึ้นทูลเกล้า (มาตรา ๒๕๖/๑๓)

๔.๑๔ กำหนดเหตุของการสิ้นสุดของสภาร่างรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๕๖/๑๔)

๔.๑๕ กรณีที่ร่างรัฐธรรมนูญตกไป ให้คณะรัฐมนตรี หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาร่วมกัน มีสิทธิเสนอญัตติต่อรัฐสภาเพื่อให้รัฐสภามีมติให้มีการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมตามหมวดนี้อีกได้ (มาตรา ๒๕๖/๑๕)

๕. กำหนดบทเฉพาะกาลให้มีการรับสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕)